

10 Søren Jensen Bøvling

Søren Jensen Bøvling blev født den 15. oktober 1880 i Øster Børsting, Smollerup. Døbt i kirken den 10. november 1880.

Forældre Boelsmand Niels Østerbøvling, og hustru Karen Sørensen (29) år, af Laanum.

Faddere

Pige Bodil Katrine Sørensen (hans morster), af Houland, Houe sogn ved Lemvig, og
Gaardmand Anders Brøndums datter, Laanum
Gaardbestyrer Morten Dueholm
Gaardmand Peder Paarup, samt
Husmand Jens Møller, alle tre af Laanum.

Moderen indviet den 21. november samme aar¹⁾.

Konfirmation

Konfirmeret i Daugbjerg kirke d. 30. september 1894.

Folketælling 1890, Smollerup sogn

Et hus.

Mette Marie Jensen (Jensdatter) født i Dybe, Ringkjøbing amt, 76 år, ugift, aftægt.
Søren Jensen Bøvling 9 år gl. f. i Smollerup, plejebarn, han var hendes barnebarn.

(Niels Østerbøvling) På det tidspunkt var Søren Jensen Bøvlings far noget så fint, som optællingskommisionær i ca. det halve af sognet, hans håndskrevne optællingsliste har jeg en fotokopi af, som Anna Thestrup har sendt til mig, han havde da en meget fin og sirlig håndskrift, (som jeg gerne ville have arvet), han var på dette tidspunkt desuden gårdmand i Smollerup.

Det år far skulle konfirmeres, kom han ud, at tjene, det var på en gård i Daugbjerg ved (Jens i æ grave), gårdmanden der, var bedstefar til vor senere berømte digter, Jeppe Åkjær, så vidt jeg ved, var det Jeppe Åkjørs morfar, Jeppe Aakjær kom der på ferier i den tid far tjente der.

Efter sin konfirmation tjente han tre år på Kardybegård (i nærheden af Søby-Højslev) derfra kom han i tømrerlære 1897 hos P. Chr. Pedersen i Søby, Læretiden var 3 år dengang, og han fik ingen Løn, dog kost og logi, (logi i værkstedet), han arbejdede så forskellige steder, bl.a. i Viborg, og Mønsted (hvor han lærte min mor), at kende, han skulle først tjene nogle penge sammen, så han kunne komme på håndværkerskole ved Svendborg. Det kom han så i vinteren 1904, her lavede han svendestykke på Sørup håndværkerskole ved Svendborg. Samme efterår, kom han til Stoholm og blev mestersvend hos N. E. Dam.

---

1) Når der i beskrivelserne står, at en moder blev indviet eller introduceret i kirken efter en fødsel, er det fordi man betragtede en kvinde, som havde født som uren, hun skulle derfor holde sig hjemme 5 til 6 uger efter fødslen, hun var i den periode et let offer for djævelen. Ved introduktionen blev hun mødt uden for kirken af præsten, som gav hende et tændt lys i hånden, som hun derpå bar ind i kirken. Hvis barnet var dødfødt fik hun et slukket lys i hånden..

Bryllup

Han blev gift med min mor i 1906, den 27. november 1906. I kirkebogen står:

Ungkarl Søren Jensen Bøvling, Stoholm, Fellingbjerg sogn, 26 år gammel, søn af husmand Niels Østerbøvling og hustru Karen Sørensen, Laanum, Smollerup sogn, født i Smollerup 1880 den 15. oktober, bliver viet til pige Kirsten Jensen, Mønsted, 22 år gammel, datter af husmand Anders Jensen og hustru Kristine Kristensen, Mønsted, født i Borris sogn 1884 den 13. september. Vielsen fandt sted i Mønsted kirke, Viborg amt.

Forloverne var Anders Jensen, husmand i Mønsted og Kristian Bøvling, husmand i Laanum.

Lysning påbegyndt den 10. november. Det var sognepræst Wiese, der viede dem.

Attest fra Daugbjerg sogneråd af 10. november 1906.

Levned fortsat

De fik først en lille lejlighed, men få år efter kunne de selv bygge hus og begynde egen forretning i 1909. Det var i det (såkaldte) hvide hus, her boede de så i en årrække.

Far har udtalt til en avis: Det var slet ikke så let, at konkurrere med min gamle mester.

Men kunderne kom åbenbart alligevel. Et år byggede han ikke mindre end 22 huse. Folkene boede og spiste hos mester dengang, de drog af med stabler af madpakker, og havde ofte en mil til byggepladsen. (Der var nok at se til, også for konen.)

I Stoholm byggede han bl.a. Stoholm apotek, men han havde også arbejde uden for sognet. Han byggede Michelsens konditori i Skive, og funktionærboligen ved Skive sygehus og meget mere.

Pladsforholdene var for længst blevet alt for små, derfor købte han den senere, meget større ejendom i Søndergade 5, Stoholm, (hvor jeg er født og opvokset).

Forinden havde han også købt en hel del jord forskellige steder, bl.a. ved Lundgaard, v/Stoholm, der havde han, da Lundgaard (en herregaard), blev udstykket, købt sig et stykke jord, (han tænkte vist nok, iflg. Moster Karen, på at blive landmand igen.) han havde også et stykke jord, hvor det nuværende Anlægsgade i Stoholm ligger, det udstykkede han og solgte, som byggegrunde. En overgang ejede han, sammen med nogle andre, også Justenborg i Stoholm, hjørnebygningen, hvor der nu er bank.

Den større ejendom, (hvor jeg er født), købte han som en brandtomt, det var en tømrer Jensen, det brændte for. Far byggede det så op til det, det var i min tid, der flyttede de ned i 1917 – måske 18.

Da herregaarden Lundsgaard lade blev revet ned, var far med til det, han opdagede det var egebjælker, der sad her, han købte bjælkerne og lavede spisestuemøbler af dem.

Møblerne har jo været både gode og solide, mor og far havde dem, og der var mange til at slide på dem, Karen og Godtfred overtog dem, og de er stadig lige gode, (Tante Karen, har sagt, at hun håber Søren vil overtage dem engang).

Far var flere gange i bestyrelsen for Stoholm Borger- og Håndværkerforening, og også formand, herunder også i Teknisk skole, som havde hans store kærlighed, han var drivkraften i denne skole, iflg. et avisudklip, han var også lærer der.

Han var formand i Stoholm El-værk. Vandværket havde han ledelsen af.

Han var med i Meninghedsrådet og medlem for kirkekomiteen, som arbejdede for en ny kirke i Stoholm, fra 1938 var han synsmand for Fjens Herreds provsti, og i 1946 indvalgte han i Sognerådet i Stoholm på en borgerliste, han genvalgte året efter.

Han var vurderingsmand for Dem alm. Brandforsikring fra 1912 – 1939, formand.

I 1948 fik han et sølvbæger for trofast arbejde.

Han har været vurderingsmand for Jydsk Grundejer Kreditforening gennem mange år, formand i 12 – 14 år.

Han var med til at oprette Landhåndværkerforeningen for Viborg Amt, her var han formand i ca. 20 år.

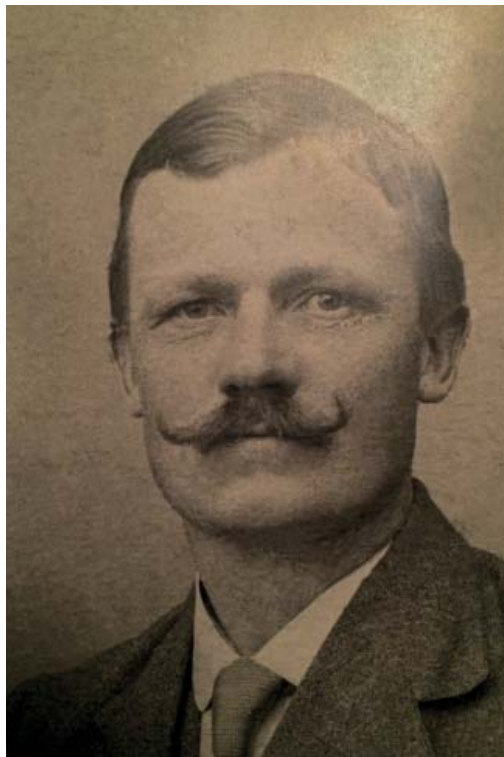
Ja – det var mange jern, han havde i ilden, dygtig var han.

Han fik for resten, ud over alt dette, som 78-årig, i 1962, overrakt Mesterforeningens hæderstegn i guld, for dygtigt arbejde inden for organisationen.

Jeg syntes, det er svært at leve op til.

Foruden alt dette, var han en umådelig god mand for min mor, og en fantastisk retfærdig og kærlig far for os børn.

En ting, som jeg også synes, I skal vide om min far, er noget, som jeres moster Ralle lige har fortalt mig nu:

Der raserede en overgang i Stoholm, en tyfus epidemi, den opstod en gang om året i fire år. Det var en gru og en sorg så stor, flere familier uddøde helt, andre mistede mange af deres kære

En læge Thede, vi havde i Stoholm, fandt frem til, at der i alt dette måtte være en smittebærer, og det måtte være et barn der gik i skole, idet sygdommen altid opstod blandt skolesøgende børn.

Han fandt frem til barnet, en dreng. Drengen blev indlagt i længere tid. Man turde ikke sende drengen hjem pga. smittefaren.

Amtslægen i Viborg, som var Sundhedsstyrelsens ledende medicinalperson, bestemte, at drengen nu skulle sendes hjem, men isoleres i et hus sammen med sin familie.

Herover blev hele Stoholms by's befolkning meget rystede, de forsøgte, at forhindre hans hjemkomst.

Samtidig havde en af borgerne læst, eller hørt, at man kunne operere for denne sygdom, ved at operere galdeblæren hos smittebæreren.

Disse borgere, bad nu far (som var radikal) og formand i Stoholms Borger- og Haandværkerforening, og at rejse til København, og tale med daværende minister Bertel Dalgaard (radikal), om sagen.

Far rejste på disse borgeres opfordring til København og opsøgte Bertel Dalgaard, som far kendte personligt.

Bertel Dalgaard tog straks affære, og fik en tilladelse i orden så drengen måtte opereres.

Amtslægen blev meget opbragt og rystet over dette, idet han havde arbejdet med sagen i lang tid, uden at nå længere med den, desuden havde han jo fundet frem til ovenstående løsning.

Amtslægen henvendte sig nu til læge Thede i Stoholm, han ønskede nu omgående en samtale med Bøvling.

Far blev tilkaldt, til et møde med de høje herrer. Han blev spurgt, hvordan han kunne ordne denne sag på en dag eller to, når han, Amtslægen havde arbejdet med sagen i lange tider, uden at finde frem til en løsning.

Hertil indskød fru Thede ”Jamen, det skal jeg sige dem, hr. Amtlæge, det kommer af, at Bøvling er dus med ministeren.”

Hverken amtslægen, eller overkirurgen på Skive sygehus, havde hørt om denne operation før. Overkirurgen indvilgede i. at opererer drengen, som fik galdeblæren fjernet, idet det var der smittekilden opstod.

Drengen kom rask hjem.

Når far gik ind for en sag, så slap han den ikke af syne før alt var i orden.

Dengang, som nu, havde ministeren også visse dage i ugen, hvor de tog imod folk, der i forvejen havde anmeldt deres komme, men det havde far ikke gjort, han var bare rejst af sted, den dag han kunne afse til denne Kø-

benhavnertur, han brasede lige ind til Bertel Dalgaard.

Bertel Dalgaard så lige op fra sit arbejde, og så sagde han: ”Jamen Go-Dav Bøvling, velkommen til”, så han blev altså ikke særlig overrasket over fars indtræden.

Ting far har fortalt fra sin barndom

Far har fortalt mig, at han kunne huske nogle gange, når han sammen med sine forældre, var på besøg i Houлинд. Så var de først kørende til Stoholm, der tog de med toget til Struer, derfra skulle de med dagvognen fra Struer til Lemvig, han huskede også, at de, altså dagvognen, skiftede heste i Remmergaard (ligge lige nord for Vinderup). Når de endelig nåede til Lemvig, blev de afhentet der af familien på Houлинд.

Da far var en lille dreng, (jeg ved ikke hvor gammel), fik han så lov, at blive på Houлинд, hos sin bedstemor i lang tid, (måske en sommerferie)

Han fortalte engang en historie, som han ikke forstod, da han hørte den, det var først mange år efter, at historiens morsomhed gik op for far.

Far var på ferie, en af vennerne fra Houлинд kom på besøg, han kendte jo godt familien, (altså begge fars forældre), bedsteforældrenes ven siger så: ”Han er da mere mørkhåret end jeres familie eller er”, fars bedstemor strøg far over håret, så sa’ hun til denne ven, ”Jamen hvem tøges de da han ligner?” Hvortil vennen svarede, ”Ja – men a kinner jo ingen po den egn.”

Både fars bedstemor og vennen fik sig en god latter, far kunne bestemt ikke forstå morsomheden i dette.

Far har fortalt mig, at han pludselig en dag kunne se vittigheden. Men jeg tror slet ikke børn kan finde ud af ironi og vittigheder i det hele taget.

En anden ting, som far har fortalt (iflg. Karen og Anna Thestrup).

Min fars mor, ville gerne en tur hjem til Houlind og besøge sin familie, de fik spændt heste for og begav sig af sted. Det var min far der skulle være kusk, (jeg ved ikke, hvor gammel far var), men i hvert fald, så har min bedstemor, fars mor, ikke følt sig særlig tryk ved den køretur. Resultatet blev, at de måtte vende om. Min fars mor sagde til sin mand, Niels Østerbøvling, at dette turde hun i hvert fald ikke.

Hun har nok haft en børneflokk med sig tænker jeg.

Bedstefar, må jo have været en flink mand, for han havde svaret og sagt, at det skulle hun ikke være ked af, for nu skulle han lige køre dem til Houlind. Det gjorde han så. Og så gik han hjem. De skulle blive der nogle dage.

Jeg vil nu gætte på, at han er gået til Struer, og har så taget toget til Stoholm, men dette står for min regning.

Da far med sin mor og sine søskende atter vendte hjem, havde man på Houlind givet dem to dejlige heste, man kunne køre standsmæssigt med.

Jeg synes, det er en hel solstrålehistorie.

Jeg har nu talt med moster Karen, og om dette at vores bedstefar kunne gå fra Houlind.

Dertil har moster Karen sagt, at hun heller ikke troede, at det var så langt han gik. Hun mener, at familien skulle overnatte på en eller anden kro undervejs, men hun husker ikke hvilken kro det var, derfra gik bedstefar hjem.

Samtidig fortalte hun mig, at far engang havde fortalt, at hans storebror, Christian, fik et sæt nyt tøj, min far har jo nok været lidt ked af, det ikke var ham der fik det, men så fik han til gengæld et par af Christians aflagte sko.

Fars mor havde sagt ”Nå, hvad siger du så Søren”. Far havde svaret, ”Ja – de’ er da bej’re end ingenting”.

Far har også en gang fortalt, at hans far havde været i Viborg til et marked, han havde købt skøjter til Christian og far, de blev jo meget glade, de for af sted, ned til en dam, de havde på marken.

De sprang rundt på isen, men far faldt og slog sit hoved. Christian kom så slæbende hjem med min far. Han skulle kaste op osv. (Han har nok fået hjernerystelse).

Bedstemor havde sagt til sin mand, ”Hvad køber du dog også sådan noget skidt til drenge for”. (Ja – bedstefar kunne jo ikke vide, at de ikke kunne klare denne, for dem, ret så ny sport).

Far har også engang fortalt, at han i sin læretid, som tømmer, var kommet gående hjem til sine forældre, han bad da sin mor om at lappe sine bukser på bagen. Det var det eneste par han havde.

Det ville hans mor gerne gøre for ham, men imens hun lappede bukserne, kaldte fars far ham til side, han havde købt et par ny til ham. Han ville gerne hjælpe min far. Det ville bedstemor også, men de havde nok ikke råd til sådan en luksus. Bedstemor havde sagt, ”Ja – men han må da selv tjene sine penge, ligesom de andre gør, så må han lade være med at være tømmerlærling.”

Når far fortalte om den slags ting, var det altid med stor forståelse, aldrig med bitterhed. Men derimod med et vist glimt i øjet.

Kirsten og Søren Bøvlings børn

Karen Nielsine Jensen Bøvling. født 11. september 1901 i Stoholm.

Gift med **Alfred Sørensen Thestrup** født 17. april 1899. Gift i Feldingbjerg kirke den 27. oktober 1929.

Gotfred Jensen Bøvling, født den 22. januar 1909 i Stoholm, død den 30. november 1981 på Skive sygehus, begravet i Stoholm den. 3. december 1981.

Gift med **Karen Christensen** født den 28. september 1921. Gift den 29. september 1943 i Gammelstrup

Ragnild Jensen Bøvling, født den 8. januar 1911 i Stoholm.

Anna Jensen Bøvling, født den 4. juli 1912 i Stoholm.

Margrethe (Grethe) Jensen Bøvling, født den 18. juni 1914 i Stoholm.

Gift den 12. december 1937 med **Holger Bach Nielsen**, født den 15. januar 1912.

Else Jensen Bøvling født den 3. september 1918 i Stoholm.

Gift den 1. maj 1942 med **Børge Kranker** født den 27. juli 1918.

Ellen Jensen Bøvling født den 8. juli 1924 i Stoholm ,

Gift med **Johannes Livbjerg** den 8. august 1944 i Feldingbjerg kirke

Folketælling 1940, Feldingbjerg sogn

Søndergade 19, Stoholm, matr. nr. 1ab
Bøvling, Søren Jensen, født 18/10 1880 i Smollerup, gift 27/11 1906, Husfader, Tømrer- og Snedkermester, Maskinsnedkeri
Bøvling, Kirsten Jensen, født 13/9 1884 i Borris, gift 27/11 1906, Husmoder
Bøvling, Gotfred Jensen, født 22/11 1909 i Feldingbjerg, Barn, Tømrersvend, Maskinsnedkeri
Bøvling, Else Jensen, født 3/9 1918 i Feldingbjerg, Barn, Defiktrice, Apotek
Bøvling, Ellen Jensen, født 8/7 1924, Feldingbjerg, Barn, Husassistent, hjælper til i huset
Laursen, Holger Emil, født 24/3 1921 i Felding bjerg, Tømrerlærling, Maskinsnedkeri.

Død

Søren er død efter september 1969.

Politimesteren
Fjends - Nøelings Herreder

Gjefe erklæring
at jeg idag efter derom fremsat Beggæring har udfærdiget Næringsbevis for
Søren Jensen Bøvling
der er født i Smøllerup Sogn den 5/10 1880, paa at være
Tømmer
hvilken Næring han vil have at drive i Ejendommen
Matr. nr. 1 ba Stoholm, Feldingbjerg Sogn
overensstemmende med Lovgivningens Bestemmelser, navnlig Næringsloven af 29
December 1857.

Til Bekræftelse under min Haand og Embedets Segl.
Fjends - Nøelings Herredskontor, Viborg, den 31 August 1909

Schouenborg
L.S.

Kendelse: 36 Kr.
Stempel: 8 "
44 Kr.
firti fire Kroner

Ovenstående er en kopi af det næringsbrev Søren fik i 1909.

Politimesteren

Fjends - Nøelings Herreder

Gøre vitterligt

At jeg idag efter derom fremsat Beggæring har udfærdiget Næringsbevis for

Søren Jensen Bøvling

der er født i Smøllerup Sogn den 5/10 1880, paa at være

Tømmer

hvilken Næring han vil have at drive i Ejendommen

Matr. nr. 1 ba Stoholm, Feldingbjerg Sogn

overensstemmende med Lovgivningens Bestemmelser navnlig Næringsloven af 29'

December 1857.

Til Bekræftelse under min Haand og Embedets Segl.

Fjends - Nøelings Herredskontor, Viborg den 31 August 1909.

Kendelse: 36 Kr.

Stempel: 8 "

44 Kr.

firti fire Kroner

Schouenborg

L.S.